

РЕШЕНИЕ

№ 457

гр. Варна, 18.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в публично заседание на деветнадесети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Марин Г. Маринов

при участието на секретаря Христина Здр. А.
като разгледа докладваното от Марин Г. Маринов Търговско дело № 20213100900150 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба на Н. М. Х. - Б., ЕГН *****, с адрес в *****, чрез процесуален представител адв. С. А. М., срещу „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД, ЕИК 000694749, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Околовръстен път“ № 260, представлявано от П.Д. и Д.Ш., действащи чрез юриск. А. Ч., с която са предявени обективно кумулативно съединени претенции на кредитополучател по Договор за потребителски кредит *****, изменен с Допълнителни споразумения към Договор за потребителски кредит ***** г., както следва:

1/ установителен иск с правно основание чл. 124, ал. 1 от ГПК, вр. с чл. 26, ал. 1, предл. първо и трето от ЗЗД, вр. с чл. 143 и чл. 146, ал. 1 от ЗЗП за прогласяване нищожността на Договор за потребителски кредит HL34618/08.04.2008 г., сключен между „Юробанк България“ АД и Н. М. Х., изменен с Допълнителни споразумения към Договор за потребителски кредит ***** г.;

2/ осъдителен иск с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. 1 от ЗЗД за сумата от **37 018.45 евро**, от която лихва в размер на 34 981.02 евро, за периода от 08.01.2016 г. до 08.01.2021 г., такси в размер на 1 691.43 евро и застраховки в размер на 346 евро за периода от 11.01.2016 г. до 11.01.2021 г., представляваща платена при начална липса на основание сума във връзка с Договор за потребителски кредит *****, сключен между „Юробанк България“ АД и Н. М. Х. и Допълнителни споразумения към Договор за потребителски кредит ***** г., сключени между „Бългериън Ритейл Сървисис“ АД и Н. М. Х., ведно със законна лихва върху сумата от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане, /след допуснато изменение на иска чрез увеличението му с протоколно определение от 27.01.2022 г., както и с определение № 1316/25.08.2022 г. по делото/;

3/ осъдителен иск с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. 1 от ЗЗД за сумата от **17 516.78 швейцарски франка**, представляваща платена без

правно основание сума по Договор за потребителски кредит ***** за периода от 11.01.2016 г. до 11.01.2021 г., представляваща разлика между размер на договорена възнаградителна лихва и заплатена в резултат на едностранно увеличение от страна на банката, ведно със законна лихва върху сумата от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане, /след допуснато изменение на иска чрез увеличението му с определение № 1316/25.08.2022 г. по делото/, както и

4/ осъдителен иск с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. 1 от ЗЗД за иск за сумата от **23 913 евро**, платени без основание по Договор за потребителски кредит ***** за периода от 11.01.2016 г. до 11.01.2021 г., представляващи курсови валутни разлики, ведно със законна лихва върху сумата от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

В исковата молба ищецът излага твърдения, че страните сключили договор за потребителски кредит за текущи нужди в швейцарски франкове на 08.04.2008 г., по силата на който ответникът предоставил на ищцата сума в размер на равностойността на швейцарски франкове на 52 300 евро по курс купува за швейцарски франк към евро на „Юробанк и ЕФ Джи България“ АД (понастоящем „Юробанк България“ АД) в деня на усвояване на кредита, с краен срок на погасяване 300 месеца, считано от датата на усвояване на кредита, съгласно Приложение № 1 към договора.

За обезпечаване на вземанията на банката по предоставения кредит, в това число главница, лихви, такси, комисионни и други разноси, кредитополучателят се задължил да осигури учредяването на договорна ипотека в полза на банката, върху недвижим имот, представляващ Офис, находящ се в ***** изграден след преустройство на бивши гараж № 1 и гараж № 2, ведно със съответните идеални части от общите части на сградата и правото на строеж върху дворното място, съставляващо УПИ № VII – 1882, кв. 41 по плана на 21 микрорайон на гр. Варна, собственост на ипотекарния длъжник ЕТ „ТСТ – Н. Х.“.

Ищцата поела задължение да върне кредита по погасителен план, какъвто твърди, че не ѝ е бил предоставян при сключването на договора. Сочи се още, че процесният договор или отделни клаузи от него не са предоставяни на ищцата от подаването на искането за отпускане на кредит до подписването на договора, като по този начин не могла да влияе върху съдържанието на договора, а всички уговорки в него били предварително разработени от ответното дружество без възможност за промяна. Твърди, че с оглед липсата на добросъвестност от страна на банката при сключването на договора, както и наличието на неравноправни клаузи, договорът е нищожен на основание чл. 26, ал. 1 от ЗЗД, във връзка с чл. 146, ал. 1 и чл. 143 от ЗЗП. Ищцата сочи, че в договора по отношение на отпуснатата сума била посочена единствено равностойността ѝ в евро, но не и равностойността на кредита в швейцарски франкове. Твърди се още, че от договора не се установява и дата на усвояване на кредита и приложимия курс „купува“ за швейцарски франк на банката, тъй като такава информация не е посочена в Приложение № 1 към договора от 08.04.2008 г., макар и страните да са положили подписите си.

Твърди се, че ищцата е усвоила предоставената като кредит сума в евро, тъй като откритата ѝ сметка в швейцарски франка е блокирана, като сочи, че усвояването в швейцарски франка е формално, поради невъзможността за разпоредителни действия от сметката в тази валута. Твърди, че по този начин се постига неравноправие, доколкото в договора не е предвидено приложението на обективен курс или индекс, съобразно който размерът на задължението да е обективно определяем. Ищцата твърди, че в договора липсва и формула, съобразно която се изчислява базовия лихвен процент, както и че не е предвиден механизъм за едностранно увеличение на лихвения процент. Сочи се, че единствената възможност на кредитополучателя да

ограничи вредите от реализирания валутен риск е чрез уговореното в чл. 21 от договора право на превалутиране на кредита, упражняването на което е обусловено от съгласието на банката. Излага се, че тази уговорка не отговаря на изискването за добросъвестност, предвид различното ниво на информираност на субектите по правоотношението, тяхната професионална подготовка и възможност на ищцата да прецени икономическите последици от сключването на договора към момента на сключването му. Твърди се нарушение на специалните изисквания на чл. 143 и чл. 144 от ЗЗП, като не е предвидена възможност за кредитополучателя за прекратяване на договора без значителна санкция. Излага се още, че в чл. 7, ал. 1 от договора липсва уговорка за конкретна падежна дата, поради което и не може да се установи падежът на всяка дължима погасителна вноска, като по този начин неоснователно ищцата се поставя в опасност от забава. С уговорки в чл. 14, ал. 3 - 5 и чл. 17 кредитополучателят дал своето неотменимо и безусловно съгласие банката да застрахова от негово име и за негова сметка предоставения като обезпечение недвижим имот, да подновява сключена застраховка, както и служебно банката да събира своите изискуеми вземания, произтичащи от или във връзка с договора от всички сметки на кредитополучателя в банката. Страните са уговорили и право на кредитора да обяви по своя преценка предсрочна изискуемост при допуснато просрочие на която и да е вноска отчасти или изцяло, като не се изисква волеизявление за упражняване на това право, а в случаите на неиздължаване на три последователни вноски предсрочната изискуемост да настъпва автоматично от падежа на последната просрочена вноска. В общите условия, включени в договора е предвидено и право на банката да прехвърли вземанията си по договора на дружества или институции от групата Eurobank EFG Group, вкл. на „Бългериън Ритейл Сървисиз“ АД. С Договор за цесия от 12.06.2008 г. банката прехвърлила всички свои вземания по процесния договор на „Бългериън Ритейл Сървисиз“ АД, а то от своя страна ги прехвърлило обратно на банката с Договор за цесия от 07.03.2018 г. Излага, че сключените с ответника допълнителни споразумения са с „Бългериан Ритейл Сървисиз“ АД, като преуреждането на първоначално договорените условия по съществуващ кредит - месечните вноски, определяне на лихвата и БЛП в съответната валута, представляват преуреждане на първоначално уговорените условия по кредита, за което като банкова дейност се изисква лиценз, какъвто „Бългериан Ритейл Сървисиз“ АД няма. Ищцата излага, че при подписването на всяко допълнително споразумение размер на главницата в швейцарски франкове не е бил посочен в съдържанието им.

Сочи се противоречие с разпоредбите на ЗПК (отм.), както и че при сключването на допълнителните споразумения с „Бългериан Ритейл Сървисиз“ АД, приложимите погасителни планове са изпращани на ищцата впоследствие чрез имейл без възможност да се запознае със съдържанието им, както и да предвиди икономическите последици от сключването на допълнителни споразумения за реструктуриране на кредита.

Ищцата твърди, че уговарянето на отделни клаузи от договора за потребителски кредит и допълнителните споразумения към него противоречат на нормативната уредба на потребителско кредитиране. Излага, че право на банката да променя лихвен процент, съответно вноска по погасителен план без предизвестие и по неясно определени критерии, включително и по методика, която съдържа необективен компонент, определян изцяло по волята и в интерес на кредитора, без потребителя да може да съобрази поведението си с промяната, противоречат на закона и на добрите нрави.

В съдебно заседание, ищцата не се явява и не се представлява, но депозира молба, чрез процесуалния си представител, с която поддържа предявените иски и моли за тяхното уважаване и присъждане на разноски,

като подробни доводи развива в писмена защита.

В срока по чл. 131 от ГПК ответникът „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД е депозирал отговор на исковата молба, чрез юриск. А. Ч., с който изразява становище по допустимостта на предявените искове и по тяхната неоснователност, като оспорва твърденията на ищцата. Сочи, че не е налице неопределеност на задължението, не е извършвано едностранно изменение на съдържанието на договора по отношение на валутата на кредита и преобразуването на задължение, поето в една валута, в задължение в друга валута. Твърди се, че клаузите на договора и на допълнителните споразумения са ясни и разбираеми за кредитополучателя. Страните са изразили своето съгласие за извършване на превалутиране на кредита по курс „купува“ на банката към датата на усвояването. Твърди се, че курс „купува“ на банката е бил оповестен публично, поради което и кредитополучателят може да прецени точният размер на кредита в швейцарски франкове. Сочи, че сключването на договори при определяне на променлива лихва е абсолютно допустимо, съобразно чл. 58 от ЗКИ, като единствена приложима разпоредба, доколкото по отношение на отпускането на кредити преди приемането на ЗПК (в сила от 2010 г.) приложим е бил ЗПК (отм.), от приложното поле на който изрично са изключени договорите за кредит, обезпечени с ипотека върху недвижим имот. Затова приложимият нормативен акт според ответника е ЗКИ. Ответника излага аргументи в своя защита досежно валидността на отделни клаузи от договора за потребителски кредит и сключените към него допълнителни споразумения, като твърди и че не са налице неравноправни клаузи в договора.

По отношение на претенцията за връщане на сумата в общ размер на 34 083.16 евро /37 018.45 евро след изменението/ ответното дружество релевира възражение за изтекла в негова полза погасителна давност. Излага, че след като представлява поето от ищцата задължение, което е договорено и погасявано в швейцарски франкове, банката не дължи връщане на вземането в различна валута. Твърди се, че ищцата не се е обеднила с целия претендиран размер, като част от вноските по кредита са погасявани от нея, а друга част от трето за спора лице. По отношение на обедняването на ищцата за сумата от 15 986 швейцарски франка /17 516.78 шв. франка след изменението/ ответното дружество излага същите твърдения – част от сумите са изплащани от трето за спора лице. По отношение на претенцията за присъждане на сумата в размер на 23 913 евро, ответникът излага твърдения за неоснователност на иска като последица от неоснователността на твърденията за наличие на неравноправни клаузи от договора, определящи отпускането на кредита във валута швейцарски франкове и погасяването му в същата валута по актуален курс към всяка падежна дата.

В съдебно заседание ответникът, не се явява и не се представлява, но депозира молба, чрез процесуалния си представител, с която моли за отхвърляне на предявените искове като неоснователни и за присъждане на разноски.

След съвкупна преценка на доказателствата по делото и съобразявайки становището на страните и нормативните актове, регламентиращи процесните отношения, съдът приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Предявени са обективно съединени искове с правно основание чл. 26, ал.1, предл. първо и трето от ЗЗД, както и чл. 55, ал. 1, предл. 1, вр. чл. 86 от ЗЗД, което възлага в тежест на ищеца да установи при условията на пълно и главно доказване наличието на твърдените основания за недействителност на възникналото между страните договорно правоотношение, както и че действително са извършени плащания по него в претендираните размери без основание.

Безспорно и ненуждаещо се от доказване е обстоятелството, че

„ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ БЪЛГАРИЯ“ АД, понастоящем „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД, в качеството на кредитор и Н. М. Х., в качеството на кредитополучател, са сключили помежду си Договор за потребителски кредит, HL34618 на 08.04.2008 г., по силата на чл. 1 от който ответникът се задължава да предостави на ищцата кредитен лимит в размер на равностойността в швейцарски франкове на 52 300 евро, по курс купува за швейцарски франк към евро на банката в деня на усвояване на кредита. Посоченият договор е обезпечен с договорна ипотека, учредена от ЕТ „ТСТ – Н. Х.“ с нотариален акт с рег.№ 10143 от 17.04.2008 г., акт № 12, т. IX, д. № 7565 на нотариус Диана Стоянова, с рег.№ 192 на НК.

Страните са подписали Приложение № 1 към Договора, но в него не се удостоверяват датата на усвояване на кредита и приложимия курс „купува“ за швейцарски франк към евро. Същите се установяват от проведените по делото първоначална и допълнителна ССЕ, чиито заключения настоящият състав кредитира като обективно и компетентно дадени. Така следва да се приеме, че сумата в размер на 86 301 швейцарски франка е постъпила по сметка на кредитополучателя и усвоена от него на 24.04.2008 г., а сумата от 1 294.52 швейцарски франка е била удържана от банката като комисионна по кредита. Приложимият към 24.04.2008 г. курс купува за швейцарски франк към евро е 1.6501 за 1 евро или 0.6060 евро за 1 швейцарски франк. В заключението по допълнителната ССЕ е посочено, че фиксинга използван за счетоводното записване при банката е от 23.04.2008 г., но това не влияе на вземането, отчетено при банката в швейцарски франкове, а именно 86 301 швейцарски франка.

Според чл. 2 на сключения между страните договор, разрешеният кредит се усвоява по блокирана сметка на кредитополучателя Н. Х. в швейцарски франкове, като усвоеният кредит се превалутира служебно в евро по търговски курс „купува“ швейцарски франк към евро в деня на усвояването, като сумата се превежда по открита в банката сметка на кредитополучателя в евро. Уговореният лихвен процент за жилищни кредити в швейцарски франкове съгласно чл. 3, ал. 1 от договора е в размер на 4.5 % плюс договорна надбавка 1.65 пункта, а срокът на издължаване е 300 месеца. Кредитът се погасява на месечни вноски, включващи главница и лихва, във валутата, в която същият е разрешен и усвоен, а именно швейцарски франкове. В чл. 4 от договора са уредени дължимите такси във връзка с отпускането и управлението на кредита.

Съгласно представените заключения по назначените първоначална и допълнителна съдебно – счетоводна експертиза, на 24.04.2008 г. по блокирана разплащателна сметка в швейцарски франка с ***** и титуляр Н. Х. е постъпила главницата по кредита в размер на 86 301.00 швейцарски франка. Според вещото лице заемната сума по блокираната сметка е превалутирана служебно от банката в евро в деня на усвояването и е преведена по открита в банката сметка на кредитополучателя в евро. Съгласно банково бордеро от 24.04.2008 г. от банката са събрани 1 294.52 швейцарски франка за комисионна за управление на кредит. С бордеро от същата дата са прехвърлени 85 006.48 швейцарски франка по банкова сметка с *****. Блокираната разплащателна сметка в швейцарски франка служи само за постъпване на парични средства и погасяване на задълженията по кредита.

Договорено е погасяването да става във валутата, в която кредитът е разрешен и усвоен /чл. 6, ал. 1/. В случай, че на съответния падеж на погасителна вноска кредитополучателят не е осигурил дължимата сума в швейцарски франкове по сметката си, но има средства в лева или евро по своите сметки в банката, погасяването на кредита може да се извърши от банката освен във валутата на кредита и в лева или в евро, след служебно превалутиране на тези средства в швейцарски франкове по курс „продава“ на

банката за швейцарски франкове към лева/евро /чл. 6, ал. 2/, за което според клаузата кредитополучателят е дал неотменимо съгласие.

В съответствие със специалните условия на договора /раздел VI/ кредитополучателят има право да поиска от банката да превалутира предоставения му кредит в швейцарски франкове съответно в български лева или евро, като за услугата се съгласява да заплати съответната комисионна, съгласно действащата тарифа на банката /чл. 21, ал. 1/. Съгласно ал. 2 на чл. 21 кредитополучателят се съгласява банката да превалутира кредита в лева или в евро по обявения курс „купува“ на банката за швейцарски франкове за датата на превалутирането, както и да прилага по отношение на превалутирания кредит лихвените проценти, обявени от банката по реда на чл. 12, ал. 2 за съответната валута и вид на кредита. По смисъла на договора превалутиране се определя като промяна на валутата, в която се изчислява стойността на задължението, при което следва да се приложи съответния лихвен процент, приложим за новата валута на кредита при изчисляване на лихвата по същия /чл. 22/. Съгласно чл. 23 кредитополучателят декларира, че е запознат и съгласен с обстоятелството, че промяната на обявения от банката курс купува и/или продава на швейцарски франкове към лева или евро, както и превалутирането по чл. 21 от договора, може да има за последица, вкл. в случаите на чл. 6, ал. 2, повишаване на размера на дължимите погасителни вноски по кредита, изразени в евро, като напълно приема да носи за своя сметка риска от такива промени и повишаване, както и че е съгласен да поеме всички вреди /вкл. и пропуснати ползи/, произтичащи от промяната на валутните курсове и новите лихви, приложим по превалутирания кредит.

В съгласие с чл. 12, ал. 1 от договора банката си запазва правото по време на действие на договора да променя Тарифата за условията, лихвите, таксите и комисионните, които прилага при операциите си, както и приложимите лихви по настоящия кредит в швейцарски франкове или др. валута при евентуалното му превалутиране по реда на чл. 20. Измененията в Тарифата влизат в сила от деня на приемането им от компетентните банкови органи и са задължителни за страните по договора. Кредитополучателят може да се осведоми за промените чрез съобщения в банковите салони и на интернет страницата на банката.

В чл. 14 и чл. 15 от договора е уговорено съгласие на кредитополучателя, упълномощаване на Банката и условията да застрахова предоставения като обезпечение по договора недвижим имот и задължение на кредитополучателя да предостави друго обезпечение или да намали задължението си до размер, определен от Банката в случай на намаляване стойността на предоставеното обезпечение. В чл. 18, ал. 1 е уговорена възможност за Банката да направи предсрочно изискуем кредита при непогасяване на която и да е вноска по него или неизпълнение на което и да е задължение, а в ал. 2 автоматична предсрочна изискуемост при неплащане на три последователни месечни вноски изцяло или частично. В чл. 19 е уговорено право на банката в случаите на чл. 18 от договора да се снабди с изпълнителен лист по извлечение от сметка и да пристъпи към принудително събиране на вземането си.

С договор от 12.06.2008 г. вземанията по кредита са цедирани на „Бългериън Ритейл Сървисиз“ АД /л. 111 и сл./, като с договор от 07.03.2018 г. са прехвърлени отново на банката /л. 157 и сл./. Валидността на самото прехвърляне и обвързващото действие на доворите за цесия не са оспорени от страните. Оспорено от ищцата е обвързващото действие на сключените между цесионера и длъжника допълнителни споразумения, като сключени въз основа на недействителен договор за кредит.

На 13.10.2009 г. между новият кредитор „Бългериън Ритейл Сървисиз“ АД и длъжника е сключено споразумение, с което е констатиран размера на дълга /чл. 1/ и е договорено капитализиране на просрочени задължения /лихва/ чрез натрупване към редовната главница. Договорено е облекчено

погасяване на задължението, съгласно погасителен план. С допълнително споразумение от 23.11.2010 г. е подновено договорянето с „Българийн Ритейл Сървисиз“ АД за натрупване към общия дълг на непогасената през периода на облекчено погасяване лихва и начисляване върху същия на годишна лихва в размер, равен на сбора на действащия към същата дата БЛП за съответната валута плюс договорна лихвена надбавка в размер на 1.01 пункта. Подписан е актуализиран погасителен план. Видно от представените допълнителни споразумения от 30.12.2011 г., 06.02.2013 г. и от 27.02.2014 г. страните са продължили да уговарят периодично облекчено погасяване на кредита с фиксиран лихвен процент за съответния период.

I. По исковете за нищожност на процесния договор, поради противоречието му със закона и накърняване на добрите нрави:

Кредитополучателят по процесното правоотношение е физическо лице, на което е предоставен ипотечен кредит за текущи нужди, който не е предназначен за извършване на търговска или професионална дейност и същият има качеството на потребител на финансови услуги по см. на § 13, т. 1 и т.12 от ДР на ЗЗП, който въпрос е разрешен обстойно в мотивите на определение № 1273/30.09.2021 г. по делото. С оглед данните от заключенията по проведените по делото първоначална и допълнителна ССЕ и изричното оспорване от страна на ответника следва да се подчертае, че фактът на разходване на част от усвоените средства за погасяване на друг кредит на ищцата, отпуснат в качеството ѝ на едноличен търговец, не променя формирания извод за наличието на потребителско качество.

По силата на чл. 146 от ЗЗП, неравноправните клаузи в договорите с потребителите са нищожни, освен ако не са уговорени индивидуално. Съгласно чл. 143 от ЗЗП, неравноправна клауза в договор, сключен с потребител, е всяка уговорка в негова вреда, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя, като: позволява на търговеца или доставчика да променя едностранно условията на договора въз основа на непредвидено в него основание /т.10/; позволява на търговеца или доставчика да променя едностранно без основание характеристиките на стоката или услугата; предвижда цената да се определя при получаването на стоката или предоставянето на услугата или дава право на търговеца или доставчика да увеличава цената, без потребителят да има право в тези случаи да се откаже от договора, ако окончателно определената цена е значително завишена в сравнение с цената, уговорена при сключването на договора /т.12/.

Съгласно чл. 145, ал. 2 от ЗЗП, преценяването на неравноправната клауза в договора не включва определянето на основния му предмет, както и съответствието между цената или възнаграждението, от една страна, и стоката и услугата, която ще бъде доставена или извършена в замяна, от друга страна, при условие че тези клаузи на договора са ясни и разбираеми. Клаузата за възнаграждението на кредитора е съществен елемент на договора за кредит и изискването на яснота и разбираемост се счита за изпълнено, не само ако цената е посочена ясно от граматическа гледна точка, но и ако от съдържанието ѝ може точно да бъде разбран обхватът на поетото задължението и средният потребител, относително осведомен и в разумна степен наблюдателен и съобразителен, да разбере икономическите последици от сключването на договора.

Безспорно се установява в случая, че реален паричен поток от кредитодателя към кредитополучателя в швейцарски франкове не е реализиран. Действителното усвояване на кредита е в резервната валута на страната – евро. Независимо от това обаче, към момента на постановяване на настоящото решение е формирана многобройна и безпротиворечива практика на ВКС /решение № 136/20.10.2020 г. по т.д.№ 1467/2019 г.; решение № 314/29.07.2019 г. по т.д.№ 1766/16 г.; решение 294/27.03.2019 г. по т.д.

1599/2017 г., II т.о и други/, съгласно която независимо, че договорът за кредит не предвижда възможност за реално използване от потребителя на чуждестранната валута, кредитът следва да се погаси в чуждестранната валута, с оглед на което се прилага БЛП на банката за жилищни кредити в съответната чуждестранна валута – швейцарски франкове. В процесния случай този процент е 6.15 %. Горният извод е изцяло съобразен с практиката на Съда на Европейския съюз и по-конкретно с дело C-119/17 на СЕС. Преюдициалните въпроси, по които е било образувано това дело се отнасят до тълкуване на разпоредбите на чл. 4, пар. 2 и чл. 3-5 от Директива 93/13/ЕИО, в хипотеза на договор за кредит, в който е записано, че кредитът се отпуска и погасява във валута / швейцарски франкове/, но фактически цялата сума е предоставена на разположение на кредитополучателя в национална валута /румънски леи/, като паричната единица на сметката се използва виртуално само за изчисление. В т.20 от определението от 22.02.2018 г. по дело C-119/17, постановено по чл.99 от Процедурния правилник на СЕС е изразено становище, че кредитът следва да се погасява в чуждестранната валута, независимо, че е предоставен в националното платежно средство и въпреки че договорът предвижда преобразуване на налични по банковата сметка на кредитополучателя ликвидни средства в националното платежно средство във валутата на кредита с цел осигуряване на плащането на месечните вноски.

Съобразно така установената съдебна практика процесният договор за кредит се счита отпуснат в швейцарски франкове и следва да бъде погасяван в швейцарски франкове. Освен това, клаузите на чл. 1 и чл. 2 от договора съдържат уговорка на страните относно предмета на договора, и отговарят на изискването за яснота и разбираемост, съгласно изискването на чл. 145, ал. 2 от ЗЗП, не противоречат на закона и не са нищожни.

Клаузата на чл. 3, ал. 1 от договора предвижда, че за усвояния кредит кредитополучателят дължи на банката годишна лихва в размер на БЛП на банката за жилищни кредити в швейцарски франкове, валиден за съответния период на начисляване на лихвата, плюс договорна надбавка, като дължимите лихви се начисляват от датата на усвояването на кредита /ал. 2/. С тази клауза е определен размера на годишната лихва за усвояния кредит като този размер е ясно посочен и се равнява на 6.15 %. Следователно клаузата съдържа конкретизирано по размер задължение на длъжника и доколкото касае основния предмет на договора – възнаградителна лихва по договор за кредит и е формулирана по ясен и разбираем начин съгласно изискването на чл.145, ал. 2 от ЗЗП, тя не следва да се преценява като неравноправна.

В чл. 3, ал. 5 от договора е предвидено, че действащия БЛП на банката за жилищни кредити не подлежи на договаряне и промените в него стават незабавно задължителни за страните като банката уведомява кредитополучателя за новия размер на БЛП и датата, от която той е в сила, чрез обявяването му на видно място в банковите салони. В тази част разпоредбата на чл. 3 е неравноправна по смисъла на чл.143 от ЗЗП. Очевидно е, че промяната на стойността на банковия лихвен процент е предоставена изцяло на преценката на банката, без да е посочена методика за промяната му, обосноваващ извод за наличие на основателна причина по чл. 144, ал. 2, т.1 от ЗЗП или в зависимост от външни фактори, съгласно чл. 144, ал. 3, т.1 от ЗЗП, поради което по отношение на тази клауза посочените изключения не са приложими. При липса на обвързаност на изменението на лихвения процент с конкретни обективни показатели, не може да се счете, че кредитополучателят е получил предварително достатъчно конкретна информация за начина, по който банката може едностранно да промени цената на предоставената финансова услуга, и следователно не е изпълнено изискването за добросъвестност.

В случая не е посочено на какво основание банката ще променя БЛП. Не

е посочено, че е необходимо да е налице основателна причина за промяната. Не са посочени и обективни критерии като пазарни индекси, котировки, курсове и пр., които ще водят до определена или определяема промяна, в т.ч. увеличение на размера на БЛП. Не се установи използваната от банката методология за промяна на БЛП да е предоставяна на ищцата при сключване на договора за кредит. От заключението на вещото лице е видно, че Методологията за определяне на БЛП на банката съдържа както пазарните мерители СОФИБОР, ЮРИБОР и ЛИБОР, така и редица други, неразбираеми за средния потребител компоненти, част от тях със субективен характер – разходи, които прави банката, рискови премии. Това създава възможност банката да определя изцяло по своя преценка по какъв начин да изчисли базовия си лихвен процент и така едностранно да определи съдържанието на договора.

По същите съображения е неправопавна и клаузата на **чл. 12** от договора, по силата на която банката има право да променя дължимите лихви, по кредита в швейцарски франкове или друга валута при евентуалното му превалутиране по реда на чл. 21, като измененията в приложимите лихви влизат в сила от деня на приемането им от компетентните банкови органи и са задължителни за страните по договора. Посочената клауза дава право на банката да променя приложимите лихви изцяло по своя преценка, без да е посочена методика за промяната им, поради което е неправопавна по смисъла на чл. 143 от ЗЗП.

С клаузата на чл. 23, ал. 1 ищцата е поела за своя сметка риска и всички вреди от промяната на обявения от банката курс купува и/или продава на швейцарския франк към българския лев или евро, които могат да имат за последица повишаване на дължимите погасителни вноски по кредита, изразени в евро. В чл. 23, ал. 2 от договора ищцата е декларираа, че е запозната и разбира икономическия смисъл и правните последици на разпоредбите на чл. 6, ал. 2 и чл. 20 – чл. 23 от договора и е съгласна с настъпването им.

По отношение клаузите на **чл. 6, ал. 2 и чл. 23 ал. 1 и 2** от договора, настоящият състав намира, че същите са неправопавни. По дело № С-119/17 на СЕС е постановено, че може да бъде преценена от националната юрисдикция като неправопавна клауза от кредитен договор, последиците от която са цялостно прехвърляне на валутния риск върху потребителя и която не е съставена по прозрачен начин, така че кредитополучателят да прецени на основание ясни и разбираеми критерии икономическите последици от сключването на договора и когато при проверката ѝ за неправопавния характер бъде констатирано, че въпреки изискванията за добросъвестност, тя създава в ущърб на потребителя значително неравновесие между правата и задълженията на страните, произтичащи от договора.

Не се доказва потребителят да е могъл да изрази становище по съдържанието на договора като цяло, вкл. по клаузата на чл. 23, ал. 1 и ал. 2 от него, както и да е имал възможност да повлияе върху него. На кредитополучателя като по-слаба страна следва да му бъде разяснен рискът от усвояване на кредит в чуждестранна валута именно поради обстоятелството, че погасяването на задълженията следва да се извършва в същата чуждестранна валута, която няма фиксиран курс спрямо българския лев. Курсът, по който са се превалутирали вноските по кредита, е бил определян от банката към деня на съответното плащане, като към момента на сключване на договора той е бил неизвестен за кредитополучателя. В цитираното по горе дело на СЕС е прието, че по отношение на кредитите в чуждестранна валута финансовите институции трябва да предоставят на кредитополучателите достатъчно информация, която да им позволи да вземат решения, основани на добра информираност и благоразумие, и следва да включва като минимум влиянието върху вноските на драстично обезценяване на законното платежно

средство на държавата членка, в което се намира местожителството на кредитополучателя, както и на увеличаването на чуждестранния лихвен процент. Банковата институция трябва да предостави възможните промени в обменните курсове и рисковете, свързани с вземането на кредита в чуждестранна валута, по-специално, когато потребителят – кредитополучател не получава доходите си в тази валута, което в случая не се установява.

Изводът за неравноправност на клаузите по чл. 3, ал. 5, чл. 6, ал. 2, чл. 12 и чл. 23, ал. 1 и 2 от договора води до неприложимостта им при разрешаване на настоящия спор, но не и до нищожност на целия договор на твърдените от ищцата основания по ЗЗД, поради противоречие със закона и накърняване на добрите нрави, предвид разпоредбата на чл. 26, ал. 4 от ЗЗД. Посочените основания за нищожност са обосновани от ищцата с неравноправния характер на клаузите, определящи приложимия по договора лихвен процент и нееквивалентността на престациите предвид поетия от кредитополучателя валутен риск. Съдът преценява, че без уговорките на посочените текстове от договора за кредит, същественото съдържание на сделката е налице, тъй като размерите на лихвата и таксите могат да се възприемат така, както са уговорени първоначално. На основание чл. 146, ал. 5 от ЗЗП, съдът съобразява действието на договора като сключен без посочените уговорки, респективно и преценява изпълнението му по първоначалния погасителен план, представен от банката на вещото лице по допуснатата ССЕ за изготвяне на заключението.

Като съобразява ограничението в предметния обхват на ЗПК (чл. 3, ал. 4) и че процесният договор за кредит е обезпечен с ипотека върху описания в чл. 13, ал. 1 от него недвижим имот, настоящият състав намира, че специалните основания за нищожност, уредени в този закон и твърдени от ищцата, включително във връзка с липсата на представен по делото подписан погасителен план към датата на сключване на договора (чл. 11, т.11 от ЗПК), не намират приложение в случая и не следва да бъдат обсъждани.

При дължимата служебна проверка, извършена от настоящия състав, други неравноправни клаузи в процесния договор, извън посочените, не се установяват.

По отношение на сключените допълнителни споразумения: Доколкото не се установява нищожност на процесния договор на сочените от ищцата основания – противоречие със закона и накърняване на добрите нрави, а единствено нищожност на отделни негови клаузи, вследствие неравноправното им договаряне, при запазване действието на договора без тяхното приложение, следва, че и сключените впоследствие допълнителни споразумения не могат да се приемат за нищожни на твърдяното основание. В същото време предоговарянето на условията по кредита и по петте допълнителни споразумения е на база размерите на дълга, формирани при приложение на изрично посочените неравноправни клаузи, доколкото видно от данните по заключението на първоначалната ССЕ /въпрос № 3/ прилаганият лихвен процент е завишаван многократно едностранно, считано от 24.07.2008 г., макар и впоследствие със споразуменията да е било договаряно приложение на по-нисък лихвен процент през периода на облекченото погасяване. Договарянето върху така установени, отчасти без основание задължения не може да създаде ново основание. Още повече, че предложеното от банката облекчение с гратисни периоди реално не облекчава длъжника, тъй като макар и да е намалило неоснователно завишените лихви, то крайния резултат от облекченията е по-неблагоприятен за кредитополучателя отколкото първоначалното съдържание на договора, изчистено от неравноправните клаузи. Ако споразумението за облекчение на длъжника не постига посочения като цел ефект, то липсва и основаниято му и съответно валидността на анексите следва да се отрече на основание чл. 26, ал. 2, предл. последно от ЗЗД. Доколкото настоящият състав не е изрично

сезиран с такъв иск, то не следва да формира и воля извън мотивите по констатираното основание за недействителност, а единствено посоченото следва да бъде съобразено при решаване на въпроса за основателността на предявените осъдителни искове.

В контекста на изложеното налице е валидно облигационно правоотношение по договор за кредит с потребител, което обвързва последния с изключение на неравноправните клаузи. Поради изложеното предявеният иск за обявяване нищожността на процесния договор за кредит HL34618/ 08.04.2008 г., изменен с Допълнителни споразумения от 13.10.2009 г., 23.11.2010 г., 30.12.2011 г., 06.02.2013 г. и 27.02.2014 г. е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

II. По иска за заплащане на сумата от **37 018.45 евро**, /от която лихва в размер на 34 981.02 евро, за периода от 08.01.2016 г. до 08.01.2021 г., такси в размер на 1 691.43 евро и застраховки в размер на 346 евро за периода от 11.01.2016 г. до 11.01.2021 г./, ведно със законна лихва върху сумата от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане, представляваща платена при начална липса на основание сума по процесния договор:

При съобразяване на изложеното досежно действието на процесния договор за кредит между страните без приложение на приетите за неравноправни клаузи, както и че същият валидно обвързва страните по него, следва, че платените въз основа на него суми не са платени без основание. Изключение правят единствено сумите, платени въз основа на неравноправни клаузи, а именно тези, предвиждащи възможността за едностранно изменение на първоначалния лихвен процент от банката по критерии, които не са изцяло обективни и общоизвестни, както и тези, предвиждащи приложение на валутен курс, различен от първоначално приложимия към датата на усвояване на кредита, които са предмет на отделни осъдителни претенции.

Горното налага отхвърляне на така заявената осъдителна претенция като неоснователна предвид неоснователността и на обуславящия иск за нищожност на целия договор за кредит. Поради това, не следва да се разглежда и релевираното от ответната страна възражение за изтекла погасителна давност по отношение на този иск.

III. По иска за заплащане на сумата от **17 516.78 швейцарски франка**, представляваща платена без правно основание сума по процесния договор за периода от 11.01.2016 г. до 11.01.2021 г. , претендирана като разлика между размер на договорена възнаградителна лихва и заплатена в резултат на едностранно увеличение от страна на банката, ведно със законна лихва върху сумата от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане:

С оглед констатиране наличието на неравноправни клаузи в договора за кредит, в частност тези, предвиждащи възможността за едностранно промяна на лихвения процент от страна на банката по критерии, които не са изцяло обективни и общоизвестни, заплатените от кредитополучателя суми в резултат на увеличение на първоначално определения лихвен процент съгласно чл. 3, ал. 1 от договора, се явяват платени при начална липса на основание, което обуславя извод за основателност на иска с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. 1 от ЗЗД.

Досежно размера, в който да бъде уважена претенцията, съдът съобразява заключението на вещното лице по приетата първоначална съдебно-счетоводна експертиза, което се кредитира изцяло като обективно и компетентно дадено.

Общият размер на платените суми по договора за кредит за периода от подписване на договора до датата на исковата молба е 98 105.48 шв. франка, като в приложения № 1-3 са представени всички начислени суми и

извършени плащания по договора за кредит. Начислените суми за главница и лихва по кредита съответстват на лихвените проценти, описани в табличен вид в т.3 от задачите.

Установено от вещото лице по делото е, че считано от 24.07.2008 г., след сключване на договора, до 10.03.2015 г. първоначално уговореният между страните лихвен процент (6.15 %) е бил променян в посока неговото увеличение, с изключение на периодите на облекчено погасяване по сключените между цесионера „Бългериън Ритейл Сървисис“ АД и длъжника споразумения, които периоди заедно с фиксирания през тях лихвен процент са изрично посочено в т.3 от поставените задачи. Последно приложимият лихвен процент – 9.36 %, формиран като сбор от БЛП в размер на 6.95 и надбавка 2.41 е прилаган в отношенията между страните в периода 10.03.2015 г.– 03.11.2021 г. по силата на сключеното допълнително споразумение от 27.02.2014 г.

В приложение № 4 към ССЕ са представени дължимите суми по първоначалния погасителен план от 24.04.2008 г., както и реално начислените суми по договора за кредит, съобразно данните от които е видно, че за периода 24.04.2008 г. – 11.01.2021 г. банката е начислила 19 741.69 швейцарски франка лихва повече от заложения по кредита погасителен план.

Направените плащания само за периода 11.01.2016 г. – 11.01.2021 г. са представени в приложение № 7, като общата сума на извършените плащания в шв. франкове е 53 319.04 шв. франка, а общата сума на превалутираните франкове в лева по курс продава на банката е 95 493.71 лева, а превалутираната сума в евро е 48 825.17 лева.

За процесния период 11.01.2016 г. – 11.01.2021 г. платените суми за лихва като разлика между първоначалния погасителен план и впоследствие променените лихвени проценти, описани в т.3 от заключението, са представени в приложение № 13, съгласно което надплатените лихви възлизат на **17 516.78 швейцарски франка**, до който размер е увеличена по реда на чл. 214 от ГПК и. първоначално заявената претенция за 15 986 швейцарски франка.

С оглед изложените в т. I съображения, настоящият състав приема предявеният иск за сумата от 17 516.78 швейцарски франка за основателен и като такъв следва да бъде уважен изцяло.

IV. По иска за заплащане на сумата от **23 913 евро**, платени без основание по Договор за потребителски кредит *****, за периода от 11.01.2016 г. до 11.01.2021 г., представляващи курсови валутни разлики, ведно със законна лихва върху сумата от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

Формираният извод на настоящия състав за неравноправност на клаузите във връзка с превалутирането на дълга обуславя основателността претенцията за сумите, заплатени по курс на швейцарския франк към еврото, надвишаващ курса при усвояване на кредита, като недължими при начална липса на основание.

Относно курсовите разлики вещото лице е констатирало, че такива разлики има в периода на издължаване на кредита, като данните за тях са представени в приложения № 8-10, където са изчислени разликите между платените суми по курс продава за швейцарския франк в деня на превалутиране на сумите по вноската и курса, по който са превалутирани швейцарските франкове в евро в датата на усвояване на кредита. В т.9 от поставените задачи на експертизата е представена в графичен вид промяната на курса на швейцарския франк спрямо еврото и лева след 24.04.2008 г. в посока на увеличение цената на швейцарския франк, като са посочени и основните фактори за това.

Доколкото с уважаване на иска за връщане на надплатените суми в

резултат на увеличаване на лихвения процент се елиминира надплащането в швейцарски франка на това основание, по иска за връщане на даденото в резултат на валутните разлики, следва да бъде съобразен варианта от заключението на вещото лице по отговора му на въпрос номер 3 при който вещото лице е посочило разликата, съставляваща надплатена сума без да се взема предвид промяната на месечната вноски в резултат на увеличение на лихвения процент, който е обективиран в приложение № 10. Съобразно заключението, за периода от 11.01.2016 г. до датата на подаване на исковата молба, разликата в платените суми, вследствие промените в приложимия курс е на стойност **16 513.83 евро**, до който размер следва да се уважи предявеният иск за курсови разлики, съответно да се отхвърли за горницата до предявените 23 913 евро.

По възражението на ответника, че част от дължимите вноски са заплатени от трето лице, доколкото такива вноски се установяват от ССЕ: Съдът намира същото за неоснователно с оглед разпоредбата на чл. 73 от ЗЗД, тъй като процесните задължения не са с оглед личността на кредитополучателката, още повече и предвид представеното по делото изрично нотариално заверено пълномощно (л. 270), видно от което ищцата е упълномощила баща си за извършване на всякакви разпоредителни действия по изчерпателно посочените договори за кредит, по които е страна, сред които и процесният договор.

С оглед изложеното, първите два от предявените искове се явяват неоснователни и като такива следва да бъдат отхвърлени в цялост, третият следва да бъде уважен в предявения /увеличен по реда на чл. 214 от ГПК/ размер от 17 516.78 швейцарски франка, а четвъртия - до приетия за доказан размер от 16 513.83 евро, съответно да се отхвърли за разликата до предявените 23 913 евро.

По разноските:

Предвид изхода на спора и на основание чл. 78, ал.1 от ГПК в полза на ищцата следва да се присъдят направените по делото разноси, които съобразно представения списък по чл. 80 от ГПК (л. 606 от делото) и доказателствата за тяхното извършване възлизат на 20 403.94 лева. Съразмерно с уважената част от исковите /при общ материален интерес по делото – 255 333.48 лева/ и при липса на релевирано възражение по размера на претендираните разноси, на ищцата се следват 5 113.10 лева.

На основание чл. 78, ал.3 от ГПК в ползва на ответника следва да се присъдят сторените разноси за заплатен депозит за ССЕ и за юрисконсултско възнаграждение, които съобразно отхвърлената част от исковите възлизат на 974.22 лева.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Н. М. Х. - Б., ЕГН *****, с адрес в *****, срещу „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД, ЕИК 000694749, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Околовръстен път“ № 260, представлявано от П.Д. и Д.Ш., иск за прогласяване нищожността на Договор за потребителски кредит *****, сключен между „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД и Н. М. Х., изменен с Допълнителни споразумения към Договор за потребителски кредит *****, г., сключени между „Бългериън Ритейл Сървисис“ АД и Н. М. Х., на основание чл. 124, ал. 1 от ГПК, вр. с чл. 26, ал. 1, предл. първо и трето от ЗЗД, вр. с чл. 143 и чл. 146, ал. 1 от ЗЗП, като неоснователен.

ОТХВЪРЛЯ предявения от Н. М. Х. - Б., ЕГН *****, с адрес в *****, срещу „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД, ЕИК 000694749, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Околовръстен път“ № 260, представлявано от П.Д. и Д.Ш., иск за осъждане на ответника да заплати на ищцата сумата от **37 018.45 евро** /тридесет и седем хиляди и осемнадесет евро и четиридесет и пет евроцента/, от която лихва в размер на 34 981.02 евро, за периода от 08.01.2016 г. до 08.01.2021 г., такси в размер на 1 691.43 евро и застраховки в размер на 346 евро за периода от 11.01.2016 г. до 11.01.2021 г., представляваща платена при начална липса на основание сума във връзка с Договор за потребителски кредит *****, сключен между „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД и Н. М. Х. и Допълнителни споразумения към Договор за потребителски кредит *****, г., сключени между „Бългериън Ритейл Сървисис“ АД и Н. М. Х., ведно със законна лихва върху сумата от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане, на основание чл. 55, ал. 1, предл. 1 от ЗЗД, като неоснователен.

ОСЪЖДА „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД, ЕИК 000694749, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Околовръстен път“ № 260, представлявано от П.Д. и Д.Ш., **ДА ЗАПЛАТИ** на Н. М. Х. - Б., ЕГН *****, с адрес в *****, сумата от **17 516.78 швейцарски франка** /седемнадесет хиляди петстотин и шестнадесет шв. франка и седемдесет и осем сантима/, представляваща платена без правно основание от ищцата разлика между размер на договорена възнаградителна лихва и заплатена в резултат на едностранно увеличена от страна на банката лихва по Договор за потребителски кредит *****, сключен между „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД и Н. М. Х., изменен с Допълнителни споразумения от 13.10.2009 г., 23.11.2010 г., 30.12.2011 г., 06.02.2013 г. и 27.02.2014 г., **за периода от 11.01.2016 г. до 11.01.2021 г.**, ведно със законна лихва върху сумата от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане, на основание чл. 55, ал. 1, предл. 1 от ЗЗД, платима по банкова сметка на ищцата с *****.

ОСЪЖДА „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД, ЕИК 000694749, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Околовръстен път“ № 260, представлявано от П.Д. и Д.Ш., **ДА ЗАПЛАТИ** на Н. М. Х. - Б., ЕГН *****, с адрес в *****, сумата от **16 513.83 евро** /шестнадесет хиляди петстотин и тринадесет евро и осемдесет и три евроцента/, платена от ищцата без правно основание по Договор за потребителски кредит *****, сключен между „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД и Н. М. Х., изменен с Допълнителни споразумения от 13.10.2009 г., 23.11.2010 г., 30.12.2011 г., 06.02.2013 г. и 27.02.2014 г., **за периода от 11.01.2016 г. до 11.01.2021 г.**, представляваща курсови валутни разлики, ведно със законна лихва върху сумата от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане, на основание чл. 55, ал.1, предл. 1 от ЗЗД, платима по банкова сметка на ищцата с *****, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над 16 513.83 евро до предявения размер от 23 913 евро, като неоснователен.

ОСЪЖДА „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД, ЕИК 000694749, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Околовръстен път“ № 260, представлявано от П.Д. и Д.Ш., **ДА ЗАПЛАТИ** на Н. М. Х. - Б., ЕГН *****, с адрес в *****, сумата от **5 113.10 лева** /пет хиляди сто и тринадесет лева и десет ст./, представляваща сторените съдебно-деловодни разноски в настоящото производство, на основание чл. 78, ал.1 от ГПК, платима по банкова сметка на ищцата с *****.

ОСЪЖДА Н. М. Х. - Б., ЕГН *****, с адрес в

***** , **ДА ЗАПЛАТИ** на „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД, ЕИК 000694749, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Околовръстен път“ № 260, представлявано от П.Д. и Д.Ш., **сумата от 974.22 лева** /деветстотин седемдесет и четири лева и двадесет и две ст./, представляваща сторените съдебно-деловодни разноси в настоящото производство, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Варненски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____